

CONTACT

Historische Vereniging

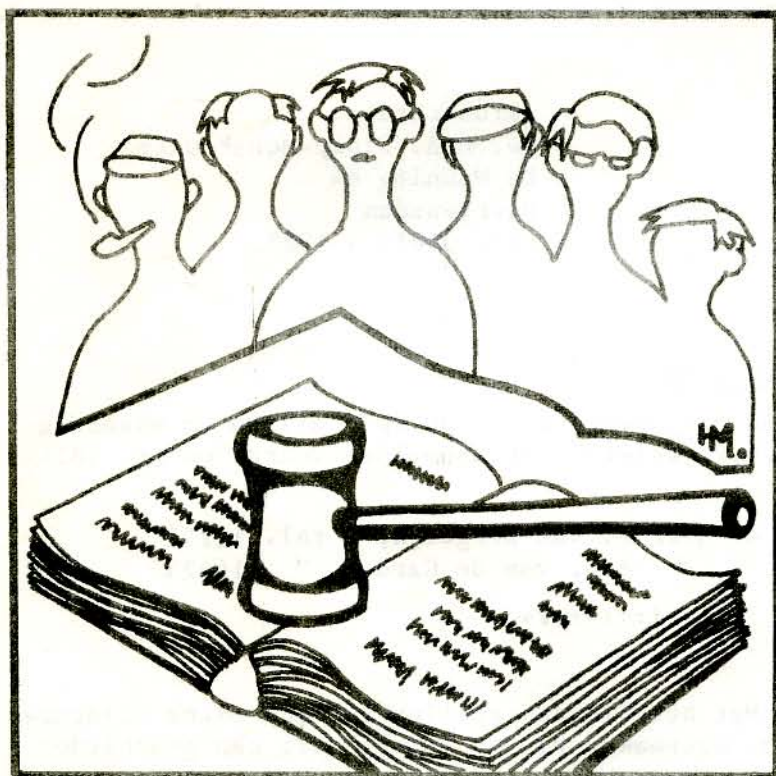

Barendrecht

BLAD

5e jaargang nr. 14
=====

maart 1983
=====

UIT DE INHOUD:

- Van de Redactie
- Algemene Vergadering
- Verslag Ledenvergadering 1982
- Jaarverslag 1982
- Geschiedenis Barendrecht II
- Predikantenjubileum

Adres Historische Vereniging Barendrecht:

2e Barendrechtseweg 181, 2991 GK Barendrecht
Telefoon: 01806 - 18142

+:+:++:++:++:++:

BESTUUR

Hr. G. van der Schoor	-	voorzitter
Rijnstraat 17		
tel. 13200		
hr. J.H. Kleinschmidt	-	secretaris
Mr. Thorbeckestraat 33		
tel. 13349		
hr. C.J.A. Volgering	-	penningmeester
Alsemlhof 4		
tel. 15768		
hr. P. van Bergeijk	-	lid
Ziedewijdsedijk 59		
tel. 12252		
hr. W.M. Groenenboom	-	lid
Voordijk 267		
tel. 12617		
mw. J.W.E. Kouw	-	lid
Singel 32		
tel. 16059		
hr. A.M. Overwater	-	lid
Jaagpad 65		
tel. 12152		

+:+:++:++:++:++:

REDACTIE

Mw. J.W.E. Kouw	Illustraties:
Singel 32	Mw. H.A. Plomp-Monshouwer
tel. 16059	De Manning 64
hr. H. van Herwerden	Heerjansdam
1e Barendrechtseweg 136	tel. 01857 - 1923
tel. 12789	

+:+:++:++:++:++:

BEZICHTIGINGSTIJDEN VERZAMELINGEN

Rondleidingen in groepen van tien personen (voorlopig alleen op woensdagmiddag of woensdagavond. S.V.P. telefonisch aamelden vooraf op nr. 18142. Bij geen gehoor:

voor woensdagmiddag bij de heer P. van Bergeijk, tel. 12252
" " " " " " A.G. van de Garde, " 14423

+:+:++:++:++:++:

CONTRIBUTIE

Minimaal f 13,50 per jaar. Het beschikbaar stellen van een extra bijdrage wordt zeer op prijs gesteld. Overmaken van de contributie kan geschieden op bankrekening

nr. 64.42.22.204 bij de N.V. Slavenburgs Bank te Barendrecht,
gironummer van de bank: 16 87 126

of op het gironummer 25 30 926 t.n.v. de Historische Vereniging Barendrecht.

+:+:++:++:++:++:

VAN DE REDACTIE

Dit Contactblad is grotendeels gewijd aan zakelijke aangelegenheden, omdat op 22 maart a.s. de Algemene Ledenvergadering zal worden gehouden.

De heer Van der Es (Oud-Ridderkerk) zond ons onderstaand schrijven, dat wij onverkort plaatsen, gevolgd door de reactie van de heer Schop hierop.

Van de heer Blinde ontvingen wij reeds vorig jaar een bijdrage over enkele predikanten, die evenals ds. Bouwen, 25 jaar of meer in Barendrecht hebben gestaan. Dit artikel namen wij op in onze rubriek "Naar aanleiding van ...".

Ridderkerk, 1 febr. 1983

Geachte Redactie,

Graag wil ik reageren op het zeer lezenswaardige artikel van J. Schop in Uw laatste Contactblad (4e jaargang nr. 13, december 1982, red) dat handelt over de oudste geschiedenis van Barendrecht.

Naar mijn mening is het niet correct de grens met Verenambacht (Oostgrens, punt d. op bladzijde 9) te beschouwen als een wijziging, en ook niet als te zijn veroorzaakt door grondverkaveling. Ik zou de volgende verklaring verkiezen:

Het polderdeel Verenambacht maakte vóór de grote vloed van 1373-75 deel uit van Riede. De toenmalige grens is dezelfde als de huidige en aldaar nog herkenbaar als een oude dijkzate. Het was hertog Philips de Goede die op 21 nov. 1441 gebood dat "het land toebehorende aan Nieuw-Riederwaard, met Barendrecht ingedijkt zijnde, zal blijven aan Nieuw-Riederwaard". De reden was dat bij de herdijking van Riede in 1441 de nieuwe dijk (waarop nu de Dordtse Straatweg ligt) naar binnen werd gelegd. De toen buitengedijkte strook zou bij een herdijking van Barendrecht natuurlijk automatisch tot die polder gaan behoren. Maar de bedoeling was duidelijk dat de grens tussen de heerlijkheden Riede en Oost-Barendrecht onverlet zou blijven en te dezer plaatse dus afwijkend van de poldergrens. De woorden "zal blijven aan Nieuw-Riederwaard" kunnen niet worden misverstaan.

Als U het niet erg vindt, nog een 2e opmerking.

Zou de heer Schop misschien nog kunnen vermelden hoe de datum van 18 februari 1264 in de originele verleibrief wordt aangegeven. Stellig niet als 18 februari en het interesseert mij (en ook anderen) hoe in dit geval de omschrijving van die datum letterlijk heeft geluid. Kan dat in uw volgend nummer worden medegedeeld?

Bij voorbaat dankend en met de meeste hoogachting,

J. van der Es
Oud-Ridderkerk

Bovenstaande reactie werd aan de heer Schop voorgelegd; hij kan zich geheel met de inhoud verenigen. De vraag in de laatste alinea (2e opmerking) wordt als volgt door hem beantwoord:

Datering verleibrief 1264:

Datum anno domini m.^o ducentesimo sexagesimo quarto duodecimo Kal. Martii
Datering volgens Inventaris Heerlijkheidsarchief 18 februari 1264.
Datering volgens een aparte lijst ontvangen van ARA 12 maart 1264.

BESTUURSMEEDEDELINGEN

A L G E M E N E V E R G A D E R I N G

=====

Het bestuur nodigt U uit voor een Algemene Ledenvergadering op
dinsdag 22 maart 1983

te houden in de Lagere Agrarische School aan de Dierensteinweg
te Barendrecht, aanvangende 20.00 uur.

Voor het tweede deel van deze bijeenkomst vonden wij de heer L.W. Hordijk
bereid te spreken over

"Archiefonderzoek en de Barendrechtse Geschiedenis".

De heer Hordijk is archivaris van de Brielse Dijkkring en lid van onze
vereniging.

AGENDA

=====

1. Opening door de voorzitter
2. Notulen van de Algemene Ledenvergadering op 27 april 1982 (zie blz. 5 van dit Contactblad)
3. Jaarverslag van de secretaris (blz. 9)
4. Jaarverslag van de penningmeester (blz. 13)
5. Verslag van de Kascommissie
6. Benoeming van een nieuwe Kascommissie
7. Bestuursbeleid
Volgens artikel 15 van de statuten legt het bestuur rekening en verantwoording af over zijn in het afgelopen jaar gevoerde bestuur.
8. Huisvesting
Voorstel tot goedkeuring van het huren van een schoollokaal aan de Hoefslag tegen een bedrag, dat van de Gemeente als subsidie wordt terugontvangen.
Voorstel het bestuur te machtigen huis en erf Dorpsstraat 3 van de Gemeente te huren op gelijke basis.
9. Bestuursverkiezing
Aftredend zijn dit jaar de heren J.H. Kleinschmidt en C.J.A. Volgering, die beiden herkiesbaar zijn.
Volgens artikel 13 lid 3 van de statuten kunnen vijf of meer leden voor de aanvang van de vergadering schriftelijk aan het bestuur kandidaten kenbaar maken.
10. Vaststelling van de begroting voor 1983
11. Vaststelling van de contributie voor het jaar 1984
Het bestuur stelt voor de contributie te handhaven op een bedrag van f 13,50 inclusief eventuele postverzending.
12. Rondvraag

P A U Z E

13. "Archiefonderzoek en de Barendrechtse geschiedenis" door de heer L.W. Hordijk
Gelegenheid tot het stellen van vragen.
14. Sluiting door de voorzitter

VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE HISTORISCHE VERENIGING
BARENDRECHT, GEHOUDEN OP 27 APRIL 1982 IN HET GEBOUW VAN DE LAGERE AGRA-
RISCHE SCHOOL AAN DE DIERENSTEINWEG

Aanwezig: 22 personen, inclusief het voltallige bestuur.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen hartelijk welkom. Een bijzonder woord van welkom richt hij tot de heer J. Anderson, die hedenavond een lezing zal houden over hoe hij van verzamelaar tot beheerder van een streekmuseum te Vlaardingen is gekomen.

Eind 1976 werd een oproep geplaatst om minimaal twintig geïnteresseerden bijeen te brengen om tot de oprichting van een historische vereniging te komen. Vijf jaar later telt de vereniging bijna 200 leden. Indertijd werd zonder enig bezit gestart. Vijf jaar later beschikt de vereniging over een huis en een garage vol met voorwerpen en documentatie. Een reden om erg dankbaar te zijn. Gesteld kan worden, dat de Historische Vereniging in een leemte voorziet en een belangrijke plaats in de Barendrechtse gemeenschap inneemt. Natuurlijk zijn er nog on vervulde wensen. Men zou kunnen stellen, dat het glas half gevuld is. Binnen vijf jaar is zeer veel tot stand gekomen. Er is een zeer actieve Werkgroep Bodemonderzoek. Elke dinsdagmiddag en vrijdagavond is deze werkgroep bezig met het restaureren van vele oude voorwerpen. Met groot verlangen wordt uitgezien naar een tentoonstelling van de resultaten van de jarenlange werkzaamheden.

Vorig jaar is de Werkgroep Genealogie van start gegaan. Voor deze werkgroep bestaat grote belangstelling. Door het lid, de heer Schop, was een begin gemaakt met het op kaartjes stellen van gegevens uit de Doop- Trouw- en Begraafboeken van alle Barendrechters van rond 1600 tot 1800. Enkele leden zijn bezig dit monnikenwerk voort te zetten.

Het verenigingsgebouw is mudvol met documentatie en voorwerpen. Deze vormen een basis voor interessante deel-exposities en studies. Om hieraan gestalte te geven is het gewenst, dat hiervoor een werkgroepje wordt gevormd.

Het bestuur is de heer Overwater bijzonder erkentelijk voor het ordenen van de documentatie van de vereniging.

Onlangs is de uitgave van het tiende Contactblad verschenen. Hij dankt al degenen, in het bijzonder mevrouw Kouw en de heer Van Herwerden, die zich voor het verschijnen van de Contactbladen hebben ingespannen.

Dank zij de heer A.C. den Otter werden de fundamenten van het huis van de Heer van Barendrecht aan de Korte Koedoodsedijk gevonden. Door de Werkgroep Bodemonderzoek en anderen werden deze blootgelegd, gefotografeerd en deskundig in kaart gebracht. In de pauze is de kaart te bezichtigen.

Een dezer dagen wordt de Werkgroep "Barendrecht van vroeger in foto's en ansichten" geïnstalleerd. De werkgroep streeft ernaar rond de kerst een expositie te houden.

Op 1 mei a.s. trekt de leiding van de Werkgroep Bodemonderzoek zich terug. Het bestuur is de drie personen zeer dankbaar voor al hetgeen zij in deze werkgroep en voor de Historische Vereniging hebben gedaan. Spreker wenst de nieuwe leiding een even groot enthousiasme en succes toe.

De vereniging blijft oude voorwerpen ontvangen. Het probleem is echter, dat de ruimte te beperkt is om deze overzichtelijk te kunnen tentoonstellen. Om de educatieve waarde van het bezit volledig tot zijn recht te kunnen laten komen is een boerderij met een grote schuur onontbeerlijk.

Een ander, wat kleiner probleem is het gebrek aan man-/vrouwkracht voor

het toegankelijk en expositieel maken van documentatie en voorwerpen van de vroegere bewoners van Barendrecht en omgeving, zodat niet uit nostalgie, maar uit een wezenlijke belangstelling en eerbied hun zorgen en moeiten, hun vreugden en werk aan de nakomelingen getoond en voorstelbaar gemaakt kunnen worden.

Spreker besluit met de woorden: "Ons glas is halfvol. Laten we het allen verder vullen".

2. Notulen van de Algemene Vergadering van 18 mei 1981

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Jaarverslag over 1981 van de secretaris

Het jaarverslag wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. Balans per 31 december 1981 en Resultatenrekening over 1981

De heer Visser verzoekt om inlichtingen over de post van f 4 557,35 op de balans voor nog aan te gaen verplichtingen voor de inrichting van het verenigingsgebouw.

De heer Volgering deelt mede, dat de Historische Vereniging enige jaren geleden van het gemeentebestuur een startsubsidie heeft ontvangen van f 10 000,--. De algemene ledenvergadering heeft dit bedrag bestemd voor de verbouw en de inrichting van het verenigingsgebouw. Het op de balans voorkomende bedrag van f 4 557,35 is het nog niet voor dit doel bestede deel van de subsidie.

Ten aanzien van de pro memoriepost op de balans betreffende de voorraad boeken over het eiland IJsselmonde van J.W. Regt deelt hij op verzoek van de kascommissie mede, dat de voorraad momenteel 19 bedraagt.

5. Verslag kascommissie

De kascommissie heeft op 11 februari 1982 de financiële administratie gecontroleerd en in orde bevonden. De ledenvergadering verleent de penningmeester decharge voor het gevoerde beleid.

6. Benoeming leden kascommissie

De heren Van Herwerden en Ratsma worden benoemd tot lid en de heer Van Sulichem tot plaatsvervangend lid van de kascommissie.

7. Bestuursbeleid

Mevrouw Ratsma en de heer Kraak zeggen bij dit agendapunt van het bestuur een uiteenzetting te verwachten van het te voeren beleid.

De heer Overwater antwoordt dat dit agendapunt is opgenomen om de leden in de gelegenheid te stellen hun mening kenbaar te maken over het door het bestuur in het afgelopen jaar gevoerde beleid.

De voorzitter merkt op in zijn Inleiding reeds mededelingen te hebben gedaan over het te voeren bestuursbeleid. Dit jaar zal het huidige beleid worden voortgezet. Het grootste probleem is het gebrek aan ruimte. In verband hiermede heeft het bestuur in oktober 1981 aan het gemeentebestuur schriftelijk verzocht het filtergebouw van het voormalige waterleidingbedrijf aan de Historische Vereniging beschikbaar te stellen. Inmiddels zijn in dit gebouw goederen van het Bejaardencentrum "Borgstede" opgeslagen. Hierdoor zal de Historische Vereniging de komende twee jaar niet in aanmerking komen voor dit gebouw. Binnenkort zal het bestuur een bespreking met de burgemeester aanvragen over welke andere mogelijkheden het gemeentebestuur kan bieden om het ruimteprobleem op te lossen.

De heer Van Herwerden zegt, dat het aanvaarden van een gebouw consequenties met zich meebrengt. Hij vraagt in hoeverre het bestuur verantwoording op zich kan nemen voor het in gebruik nemen of huren van een gebouw.

De heer Overwater antwoordt, dat het bestuur op grond van artikel 14, lid 5 van de statuten de goedkeuring behoeft van de Algemene Vergadering voor besluiten tot het huren, verhuren en op andere wijze in gebruik of genot verkrijgen van onroerende goederen.

De voorzitter deelt mede, dat op 8 mei a.s. een excursie gehouden zal worden naar het Streekmuseum "Hoekse Waard". Voorts zijn in voorbereiding een excursie naar het Streekmuseum Jan Anderson te Vlaardingen en een bezoek aan een uitvoering van een spel van klank en licht over de geschiedenis van Rhoon achter het Kasteel van Rhoon.

De Historische Vereniging zal zich op de braderie op 11 en 12 juni a.s. weer presenteren. Bij die gelegenheid zullen tevens weer boeken worden verkocht.

De heer A.C. den Otter vraagt of er contacten bestaan met historische verenigingen in de omgeving.

De voorzitter deelt mede, dat contacten worden onderhouden met de Stichting Oud-Ridderkerk en de Werkgroep Oud-Zwijndrecht.

De heer Visser vraagt of er in deze omgeving niet te veel historische verenigingen ontstaan. Bij toeneming van het aantal verenigingen dreigt het gevaar, dat zij elkaar gaan beconcurreren.

De voorzitter merkt op, dat nog op veel terreinen historisch onderzoek verricht kan worden. Hij verwacht dan ook niet dat de historische instellingen op het eiland IJsselmonde de eerstkomende jaren in elkaars vaarwater terecht zullen komen. Wel hoopt hij dat de Historische Vereniging Barendrecht als eerste tot oprichting van een streekmuseum op het eiland IJsselmonde kan overgaan.

De heer Berkman informeert of iets gedaan wordt aan onderzoek naar dialecten op het eiland IJsselmonde. De dialecten in de dorpen op het eiland verschillen van elkaar.

De voorzitter antwoordt, dat hierover contact zal worden opgenomen met andere historische verenigingen op het eiland.

8. Verkiezing bestuursleden

Bij acclamatie worden de heren G. van der Schoor en P. van Bergeijk herbenoemd tot respectievelijk voorzitter en lid van het bestuur. Op voorstel van het bestuur wordt mevrouw J.W.E. Kouw eveneens bij acclamatie benoemd tot lid van het bestuur. De voorzitter heet mevrouw Kouw welkom in het bestuur van de vereniging.

9. Vaststelling contributie voor 1982 en 1983

Door het bestuur wordt voorgesteld de contributie voor 1982 en 1983 vast te stellen op f 12,50 per jaar en voor leden, die buiten Barendrecht woonachtig zijn f 5,-- extra in rekening te brengen voor de dekking van de portokosten.

De heer Kraak vraagt waarom nu reeds de contributie voor 1983 dient te worden vastgesteld.

De voorzitter deelt mede, dat meerdere leden reeds voor de Algemene Vergadering hun contributie betalen. Besluit de ledenvergadering tot verhoging van de contributie dan moet aan hen een aanvulling gevraagd worden. Om dat te voorkomen wordt thans voorgesteld nu ook de contributie voor 1983 vast te stellen.

De heer A. v.d. Jagt wil weten of aan alle leden, die buiten Barendrecht wonen een extra bedrag van f 5,-- in rekening gebracht zal worden.

De voorzitter antwoordt dat alleen van die leden een extra bijdrage zal worden gevraagd, die het Contactblad via de post toegezonden krijgen.

De heer Kraak heeft bezwaar tegen het heffen van een extra bijdrage wegens portokosten van buitenleden. Om de kosten van het toezenden van het Contactblad te dekken stelt hij voor de contributie te verhogen naar f 13,-- of f 15,-- per jaar. De heer Kok stelt voor de buitenleden te verzoeken op basis van vrijwilligheid een extra bijdrage te betalen.

Mevrouw Ratsma en de heer A.C. den Otter hebben eveneens moeite met het in rekening brengen van een extra bijdrage aan buitenleden

De heer Zoutendijk vindt het redelijk, dat de portokosten in rekening worden gebracht. De heer Van Herwerden merkt op, dat veel leden vrijwillig een extra bijdrage naast hun contributie betalen. Het is niet denkbeeldig dat deze leden niet meer zullen gaan betalen als de contributie wordt verhoogd om de kosten van het toezenden van het Contactblad aan de buitenleden te kunnen dekken. Het effect van een dergelijke verhoging zal dan grotendeels verloren gaan. Hij heeft er dan ook begrip voor, dat van de buitenleden een extra bijdrage gevraagd wordt.

De heer Overwater brengt naar voren, dat de door het bestuur voorgestelde extra bijdrage voor buitenleden in verband met de financiële positie van de vereniging dringend noodzakelijk is.

De voorzitter brengt het voorstel van het bestuur in stemming. Elf leden zijn voor het voorstel en elf leden tegen, zodat het voorstel is verworpen.

De heer Kraak stelt voor de contributie te verhogen tot f 13,50 per jaar en geen extra bijdrage aan buitenleden in rekening te brengen. Het voorstel wordt met 19 stemmen voor aangenomen.

10. Vaststelling begroting 1982

Mevrouw Ratsma vraagt of bij de in de begroting geraamde kosten van verbruik van gas, water en elektra rekening is gehouden met het eventueel in gebruik of huur verkrijgen van een ander gebouw. De heer Volgering antwoordt dat bij de raming van de uitgaven in de begroting voor 1982 uitgegaan is van de huidige situatie. Met het eventueel ter beschikking verkrijgen van een andere accommodatie is geen rekening gehouden.

De begroting wordt ongewijzigd vastgesteld.

10a. Machtiging bestuur voor het aanvaarden van bergruimte

De heer Kraak heeft bezwaar tegen het afgeven van een blanco volmacht. De heer Ratsma wijst erop, dat het aanvaarden van een gebouw financiële consequenties heeft. Het is de vraag of de vereniging die kan dragen. De heer Kok merkt op, dat het aanvaarden van een gebouw "om niet" uitsluitend voor gebruik als opslagruimte nagenoeg geen kosten met zich zal meebrengen.

De vergadering besluit unaniem het bestuur te machtigen een ruimte "om niet" te aanvaarden voor gebruik als bergruimte.

11. Rondvraag

De heer Zoutendijk heeft vernomen, dat het houten schoolgebouw aan de Windsingel leeg zal komen. Hij vraagt of dit gebouw geschikt is voor gebruik door de Historische Vereniging.

De voorzitter antwoordt, dat hierover met de burgemeester zal worden gesproken.

12. Pauze

13. Lezing heer J. Anderson over "Van verzamelaar tot Streekmuseum"

De heer Anderson vertelt hoe hij van verzamelaar tot een streekmuseum is gekomen. Tevens geeft hij aan de hand van dia's een beeld van de inrichting van het museum.

14. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering. Hij dankt de heer Anderson voor zijn interessante en leerzame lezing. Tevens dankt hij de leden voor hun opkomst en inbreng.

G.J.A. Volgering

JAARVERSLAG VAN DE HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT OVER 1982

BESTUUR

In 1982 bestond het bestuur uit de heren G. van der Schoor, voorzitter, J.H. Kleinschmidt, secretaris, C.J.A. Volgering, penningmeester, P. van Bergeijk, W.M. Groenenboom, A.M. Overwater en sedert de jaarvergadering op 27 april mevrouw J.W.F. Kouw. In verband met de gezondheid van de secretaris werd het secretariaat waargenomen door de heer Overwater.

Het bestuur kwam in 1982 achtmaal bijeen.

Op 2 januari waren leden van het bestuur aanwezig op de nieuwjaarsreceptie van de gemeente, waar kennisgemaakt werd met de nieuwe burgemeester.

Op 18 juni waren zij bij de opening van het nieuwe kantoor van de Nederlandse Middenstandsbank aan de Gouwe.

Op 19 november werd een verslaggever van Het Zuiden ontvangen, die een verslag over onze vereniging bracht in genoemd blad van 25 november.

Met de directie van de Nederlandse Middenstandsbank te Barendrecht werd overleg gepleegd over de beschikbaar gestelde jaarprijs van de bank, die dit jaar bestond uit de boeken van Matthijs Balen over Dordrecht, die ons werden aangeboden op 10 januari 1983.

Eind december zonden wij een brief aan het College van B. en W. met een aantal namen voor de straatnaamgeving van het plan Molenvliet, ontleend aan de namen van ambachtsheren en -vrouwen van Barendrecht, voorzien van een uitgebreide toelichting.

Wij namen deel aan vergaderingen van de Culturele Raad over het Welzijnsplan van de Gemeente.

LEDENTAL

De toenemende belangstelling voor onze vereniging blijkt onder meer uit de groei van het ledental, dat opliep van 192 tot 213. Door verhuizing naar buiten de gemeente verloren wij drie leden, door andere opzegging twee leden en door overlijden één lid. Door aanmelding kwamen er 27 nieuwe leden bij.

CONTACTBLAD

Ons periodiek verscheen dit jaar met vier nummers en stond weer onder redactie van mevrouw J.W.E. Kouw en de heer H. van Herwerden. De illustraties werden verzorgd door mevrouw H.A. Plomp-Monshouwer. De heer P. van Bergeijk en een aantal medewerkers zorgden voor de verspreiding. De reproductie van zestig bladzijden tekst en afbeeldingen was in handen van de heer Kramer van de Lagere Agrarische School.

Het P.J. Meertens-Instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen te Amsterdam abonneerde zich op ons blad met terugwerkende kracht tot nummer een. Dit instituut houdt zich bezig met dialectologie, volkskunde en naamkunde.

HUISVESTING

Op 15 april werd de verzekering van ons bezit opnieuw geregeld en aangepast.

Onze verzamelingen van voorwerpen, prentbriefkaarten, publikaties, documenten, enz. breidden zich verder uit en vergrootten daarmee de behoefte aan ruimte.

Een gesprek met de burgemeester op 15 mei en enige brieven aan het College resulteerden eind december in de toewijzing van een schoollokaal aan de Hoefslag. Tegelijkertijd kregen wij een aanwijzing dat het pand Dorpsstraat 3 na leegkomen en herstel voor ons bestemd zou zijn. Enerzijds zijn wij dan uit de zorgen van ruimtegebrek, anderzijds zullen wij tijd en geld moeten besteden aan de inrichting.

Een deel van ons bezit, dat nog bij particulieren werd bewaard, kon worden overgebracht naar het lokaal aan de Hoefslag. Grote voorwerpen, die wij ontvingen en waarvoor bij ons geen ruimte beschikbaar was, werden opgeslagen bij de heer W.M. Groenenboom.

Volgens het ontwerp Welzijnsbeleid (goedgekeurd door de Gemeenteraad in januari 1983) zullen onze kosten van huisvesting in gemeentelijke gebouwen volledig door de gemeente worden gesubsidieerd. Verwarming en verlichting vallen daarbuiten.

ACTIVITEITEN

In februari werd een aanvang gemaakt met onderzoek naar de restanten van het Huys van de Heer van Barendrecht aan de Koedood. Begin mei werd het werk beëindigd. Vele leden hielpen onze werkgroep Bodemonderzoek bij het opsporen en blootleggen van de fundamenteën. Een belangrijke hoeveelheid tegelscherven en andere voorwerpen werd gevonden. Meer dan 200 dia's werden gemaakt en een plattegrond getekend.

Op 27 april werd de jaarvergadering gehouden, waar de heer Jan Anderson een lezing hield over zijn Streekmuseum in Vlaardingen.

Op 8 mei werd het Streekmuseum te Heinenoord bezocht onder leiding van mr. D. Müller, oud-dijkgraaf van de dijkkring IJsselmonde en voorzitter van de Stichting Streekmuseum. Er was ruime belangstelling en we troffen goed weer.

Op 10 juni verscheen in De Schakel een aankondiging van de opening van de Nederlandse Middenstandbank van twee pagina's, waarvoor wij een uitgebreid artikel over de geschiedenis van Barendrecht leverden en waarbij de aandacht op onze H.V.B. werd gevestigd.

Op 11 en 12 juni deden wij weer mee met de bekende Braderie op de Dorpsstraat en het Vlak. In één van de drie kramen werden schoolboeken verkocht ten bate van de verenigingskas; één kraam was in gebruik bij de werkgroep Bodemonderzoek en in de derde kraam werden voorwerpen uit onze verzameling getoond.

Op 24 juni was er een bijeenkomst, waar de resultaten van de opgravingen bij de Koedood werden getoond en besproken (verslag in Contactblad nr. 12).

Op 3 september deden wij mee aan de Verenigingsmanifestatie in de Sporthal "De Driesprong". De belangstelling voor deze presentatie viel velen wat tegen.

Op 6 oktober bezochten wij het Streekmuseum "Jan Anderson" te Vlaardingen met leden en belangstellenden. Opzet en inrichting waren leerzaam voor ons eigen werk.

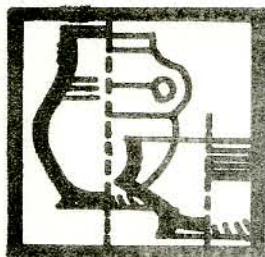
Op 14 oktober verzorgden wij een kleine tentoonstelling over wassen en wasmiddelen bij een lezing van de Vrouwenbond FNV over dit onderwerp in "De Schalm".

De werkgroep Genealogie kwam gereed met de opzet van een kaartsysteem met gegevens van personen tot 1811. Gegevens van Barendrechtse families werden ontvangen en verstrekt aan belangstellenden.

De werkgroep "De Oude Dijck" zette de werkzaamheden voort voor de plaatsbepaling van het eiland De Oude Dijck, vroeger gelegen ten zuiden van het huidige dorp.

Leerlingen van lagere en middelbare scholen brachten bezoeken aan ons verenigingshuis voor gegevens, die nodig waren voor een scriptie over Barendrecht. Allen konden tot hun tevredenheid worden geholpen. Ook de leerkrachten toonden belangstelling.

Voor de verzameling prentbriefkaarten werden mappen en doorzichtige insteekbladen aangeschaft.

WERKGROEP BODEMONDERZOEK

Contactpersoon: mevrouw H.A. Plomp-Monshouwer, De Manning 64,
Heerjansdam, tel. 01857 - 1923

JAARVERSLAG

De oude leiding, bestaande uit mevrouw C. Ratsma en de heren A. v.d. Jagt en A. den Otter, trad in mei af en werd opgevolgd door de dames, C. Nolen, R. Derksen en H. Plomp-Monshouwer.

De werkgroep gaat vrolijk verder met de schervenvondst van de Slikmus, met het plakken en gipsen daarvan, en weer stukken bij elkaar passen tot een geheel. Omdat de vondst vrij groot was, de leden van de werkgroep niet in dagdienst zijn en het werk veel oponthoud geeft, kan dat vaak uitlopen tot onbepaalde tijd. Het ruimtegebrek speelt ook dikwijls een grote rol.

In de verslagperiode vonden ook de opgravingen aan de Koedood plaats. Alle mankracht en technische kennis werden ingezet voor het onderzoekswerk. De Koedood werd een belangrijk studie-object voor menig een. De eigenaresse van de grond kon later met een gerust hart haar grond laten omploegen, zonder stenen tegen te komen; de hele fundering was eruit gesloopt. De Koedood-opgraving bracht weer voldoende materiaal naar ons verenigingshuis voor verder onderzoek: fotomateriaal, dia's, tegels, potscherven, halve borden en in kaart gebrachte situaties. (Daarover zal de heer Den Otter U t.z.t. meer vertellen.)

De lang verwachte pasjes voor de opgravers om zich, indien nodig, te kunnen legitimeren zijn ontvangen.

In mei was de braderie, waar de werkgroep met een stand aanwezig was, en wel met de vondsten die de Koedood had geleverd, o.a. twee tegelplaatens, voorstellende een granaatappel en een druivenrank, een melkteel en wat bakstenen.

Een gebied in de Kijfhoek, waar in vroeger tijd voor er bedijking op het eiland werd toegepast, een in het veen gelegen nederzetting is geweest, is gedeeltelijk blootgelegd door het aldaar aangelegde fietspad. Het terrein grenst aan het rangeerterrein van de N.S. (Hierover zal mevrouw Ratsma in het volgende Contactblad het een en ander schrijven.)

In juni was er een informatieve dia-avond van de werkgroep met als onderwerp de Koedood. De heer Zoutendijk maakte voor deze avond de werktekeningen.

Voor de grote vakantie kreeg het verenigingshuis weer zijn schoonmaakbeurt.

Na de vakantie hield de heer Arkenbout de cursus restaureren en schilderen.

De leden van de werkgroep verzorgden, evenals voorgaande jaren, bij toerbeurt de koffie- en afwasdienst, waarbij vaak als gastvrouw of -heer werd opgetreden. Een en ander is vastgelegd in een rooster, zodat geen misverstanden kunnen ontstaan.

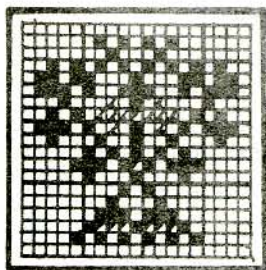
H.A. Plomp-Monshouwer

De Werkgroep Bodemonderzoek is op de volgende tijden in het verenigingsgebouw aanwezig:

dinsdagmiddag vanaf + 13.30 uur;

vrijdagavond vanaf + 19.30 uur.

Heeft U belangstelling voor het werk van onze groep, of wilt U deelnemen aan onze werkzaamheden, dan bent U van harte welkom!

WERKGROEP GENEALOGIE

Contactpersoon: hr. A.M. Overwater, Jaagpad 65, tel. 12152

JAARVERSLAG

Er is een goede vordering gemaakt met het kaartsysteem, waarin de gegevens zijn opgenomen van doop, geboorte, huwelijk, overlijden of aangiften daarvan, voorzover deze voorkomen in Barendrechtse doop-, trouw- en begraafboeken tot 1811. Dank zij het werk van de heren J. Schop, drs. J. van Veelen en L. Kleinjan zijn er nu meer dan 8000 kaarten klaar. Een groot aantal tabkaarten met familienamen vergroot de toegankelijkheid van het systeem. De huwelijken uit de kerkboeken van 1650 tot 1811 zijn nu volledig opgenomen, dopen en overlijdensaangiften voor een klein deel.

Een overzicht kwam gereed van voornamen, die volgens doop-, trouw- en begraafboeken van Barendrecht tot 1811 hier in gebruik waren.

Van de gelegenheid om kennis te maken met het stamboomonderzoek of om nadere toelichting te vernemen werd door vijf personen gebruik gemaakt in drie bijeenkomsten van januari tot maart 1982.

Gegevens werden ontvangen van de families Molenaar, Van der Waal, Nooteboom en Van der Jagt. Inlichtingen werden verstrekt over de families De Vos en Leeuwenburg.

Drs. J. van Veelen zorgde voor een transcriptie van een lidmatenlijst van de Ned.Herv. Kerk van 1659, die werd gepubliceerd in het maandblad "Ons Voorgeslacht" nr. 321 van oktober 1982.

BALANS PER 31 DECEMBER 1982

=====

Voorraad landkkaarten	147,50	Vermogen	2 175,21
Voorraad boeken Regt	p.m.	Reserve inrichting	1 000,--
Documentatie en voorwerpen	p.m.	Nog aan te gane verpflich-	
Nog te ontvangen posten:		tingen inrichting ver-	
contributie	162,--	enigingsgebouw	4 078,70
intrest	456,69	Nog te betalen kosten	900,--
Saldo bank	6 889,54	Reeds ontvangen contri-	
Saldo kas	72,60	butie en abonnement	
Saldo giro	1 262,58	Contactblad 1983	837,--
	<u>8 990,91</u>		<u>8 990,91</u>
	=====		=====

RESULTATENREKENING 1982

=====

<u>LASTEN</u>		<u>BATEN</u>	
Gas en water	1 616,31	Contributie	2 871,50
Elektra	155,68	Intrest	480,45
Telefoon	346,28	Giften	1 826,--
Verzekering	-/- 90,22	Verkopen	234,--
Onroerendgoedbelasting	120,--	Verkoop schoolboeken	624,--
Verontreinigingsheffing	341,25		
Aankopen	160,10		
Werkgroep Bodemonderzoek	35,--		
Contactblad	349,16		
Ledenservice	97,--		
Diverse onkosten	1 043,94		
Dotatie vermogen	1 861,45		
	<u>6 035,95</u>		<u>6 035,95</u>
	=====		=====

N.B. De huur van het verenigingsgebouw is door het gemeentebestuur gesubsidieerd. De gemeente heeft dit administratief verrekend. Daarom is in de resultatenrekening geen bedrag voor huur van het verenigingsgebouw opgenomen.

SPECIFICATIE POST DIVERSE KOSTEN

Systeemkaarten t.b.v. genealogie	320,--	
Opbergmappen	64,90	
Stempeldoos	26,80	
Diverse kantoorbestedingen	40,75	
Vervaardiging informatiebrieven	12,--	
Acceptgirokaarten	57,--	
Bijdrage Kamer van Koophandel	57,--	
Kosten ledenvergadering	50,--	
Representatiekosten	40,--	
Huur Verenigingsmanifestatie	50,--	
Portokosten	18,30	
Koffie, suiker, melkpoeder, filterzakjes e.d.	130,28	
Dia-serie opgravingen aan de Koedood	96,60	(als gift terugontvangen)
Opbergdozen voor dia's	24,--	
Benodigdheden voor het opknappen van voorwerpen	46,61	
Diverse kosten	9,70	
	<u>1 043,94</u>	
	=====	

BEGROTING VOOR 1983

=====

INKOMSTEN

Contributie
Intrest
Giften
Subsidie gemeente
Verkopen

3 000,--
350,--
800,--
6 950,--
150,--

11 250,--

UITGAVEN

Huur verenigingsgebouw 3 300,--
Huur schoollokaal 480,--
Gas en water 1 750,--
Elektra 200,--
Telefoon 350,--
Onroerendgoedbelasting 120,--
Verzekering 70,--
Verontreinigingsheffing 200,--
Aankopen 500,--
Werkgroepen 300,--
Contactblad 350,--
Ledenservice 100,--
Diverse kosten 1 030,--
Reservering huisvesting 2 500,--

11 250,--

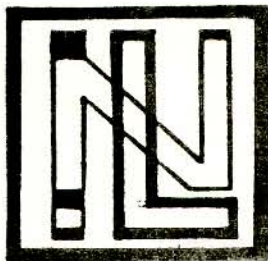
SPECIFICATIE SUBSIDIE GEMEENTE

Basisbedrag 250,--
5 % van eigen inkomsten 150,--
f 12,50 per lid 2 750,--
100 % huurkosten 3 780,--

6 930,-- (f 6 950,-- afgerond)

De Penningmeester
C.J.A. Volgering

NIEUWE LEDEN

Sinds 13 november 1982 hebben onderstaande personen zich als lid van de H.V.B. aangemeld:

19-11-1982	: A. Trouwborst	Barendrecht
30-11	: P.G. Barendregt	"
	: P. Schaap	"
december	: mw. J. Blom-v.d. Heyden	"
	: W. Pijpers	"
3- 1-1983	: C.D. Blinde	"
18- 1	: mw. B. de Klerk-Kraayeveld	"
31- 1	: Waterschap "IJsselmonde"	"
	: A.P. de Lange	"
16- 2	: H. Oldenhof	"
22- 2	: mw. F.C. den Otter	"
	: Gezusters Monster	"
	: J. Stolk	"
	: H.J. Barendregt (al lid vanaf 15-1) Rotterdam	

Totaal aantal leden: 221.

NIEUWE AANWINSTEN

Tot en met 22 februari j.l. ontvingen wij de volgende aanwinsten:

Vork, lepel en mes met inscriptie "Rehobothschool 1982", hoge hoed + vlinderstrikken (in doos), enkele jaargangen Hervormd Barendrecht, elektrisch strijkijzer, kinderstoelpotje, saxofoon in koffer, foto's, ansichtkaarten, fotokaarten van overstroming 1928, archief Gereformeerde Vrouwenvereniging, presentjes van de Oranjevereniging aan de Barendrechtse schoolkinderen, landkaart in lijst, VIM-bussen, bescheiden Gereformeerde kerk, stamkaarten en distributiebonnen, oude nummers De Schakel, oude rekeningen, tijdschriften uit 1953, eierenkooknetje, slijpplank + plank voor nabewerking, bouwtekeningen, boordeknoopjes.

De volgende opsomming van ontvangen Hooimeijer-artikelen zal U overtuigen, dat de Hooimeijer-tentoonstelling er t.z.t. dik inzit. Mocht U op zolder of in de kelder nog voorwerpen hebben die iets met Hooimeijer te maken hebben en die U ons wilt schenken (of wilt uitlenen voor de tentoonstelling), dan bent U welkom op Barendrechtseweg 181.

En dit hebben wij tot nu toe ontvangen:

Jaarverslagen, Gedenkboekje 75 jaar Hooimeijer, 5 beschuutbussen, 1 zilveren lepeltje, albums, boekjes, 25 beschuutzakken, krantenknipsels branden 1962 en 1965, flesopener, speldjes, drinkglazen, reclameartikelen en -materiaal, personeelsbladen "Uit de Bakkershoorn", 75-gulden-zakjes, 3 houten beschuutkisten, 5 koekblikken + 2 losse deksels, brandweerhelm, handdeegpletmachine,

MAAR ER KAN NOG MEER BIJ!!

VIER EEUWEN GESCHIEDENIS BARENDRECHT II

- 12e tot en met 16e eeuw -

POLDER BINNENLAND 1483 - 1983

Op 20 december 1983 zal het 500 jaar geleden zijn, dat een overeenkomst werd gesloten tot het inpolderen van de polder Binnenland. Deze overeenkomst werd gemaakt door Johan Heere van Wassenaer, van Catwijck, van Voorschoten, van Valckenburgh, Borgh-grave van Leyden; Ambachts-Heer van Oost-Barendrecht: Elisabeth van Loon, Vrouwe van Moerkercken, ende Ambachts-Vrouwe van Karnisse ende Jacob Damissen, als Ambacht-heer van West-Barendrecht.

Aan de herdenking van dit feit zal dit jaar op een andere wijze uitvoerig aandacht worden besteed.

Vóór 1483

Vanzelfsprekend komt de vraag naar voren: "Hoe was het gesteld met de dijken van de Riederwaard vóór 1483 en wat speelde er zich af rondom de dijken".

Om enigszins de sfeer te proeven waaronder de gebeurtenissen rondom de dijken plaatsvonden volgt nu een kleine tekening van het tijdsbeeld. Bij het lezen van de oorkonden, charters en brieven uit de 14e eeuw zou de eerste indruk tot romantische gedachten aanleiding kunnen geven. Vooral door de wijdse titels die gebruikt werden en door woorden als "getrouwe" en "beminde".

In werkelijkheid, ontdaan van alle franjes, zijn het directe bevelen en zakelijke overeenkomsten. Voor het gevoel van de mens uit de 20e eeuw soms "keihard" zakelijk, vooral wanneer de typische verhouding leenheer - leenman er uit spreekt.

Als het charters en brieven betreft die gaan over de dijkage komen steeds dezelfde hoofdlijnen naar voren, hoewel in alle mogelijke variaties. Deze documenten werden geschreven vanuit het standpunt van de graaf:

"Het land, dat je in leen hebt, is mijn eigendom.

"Als leenman moet je mijn eigendommen beschermen.

"Is er door een overstroming land (mijn eigendom) verloren gegaan, dan

"dient het land (mijn eigendom) door jou teruggewonnen te worden.

"Of, wanneer wegens de slechte toestand van de dijk, land (mijn eigen-

"dom) dreigt verloren te gaan, dan moet die dijk door jou worden hersteld.

"De kosten gemaakt voor het herstel van de dijk of het leggen van een

"nieuwe dijk om mijn eigendommen te beschermen of te behouden moeten

"door jou betaald worden.

In enkele gevallen werd door de graaf bij het voldoen aan zijn bevelen aan de leenman een "gunst" verleend. Meestal wanneer de schade aanzienlijk was.

Men kan zich afvragen of de leenmannen wel over voldoende geld beschikten voor het maken van dijken of het leggen van nieuwe dijken. Uit de historie is gebleken, dat wanneer de schade door inbraak of overstroming beperkt van omvang was de kosten voor herstel van de dijken door de leenmannen konden worden betaald. Mede ook door de verplichte bijdragen van de ingelanden. Bij grotere rampen ziet men, dat sommige leenmannen hun gebied prijsgaven waardoor dit gebied weer aan de grafelijkheid verviel.

Na de overstromingen van 1373, 1375 en 1421 bleef Oost-Barendrecht behouden voor het Huis van Wassenaar. Dit was één van de rijkste families in Holland met bezittingen over heel Holland verspreid. Voor Oost-Barendrecht werden na de overstromingen door het Huis van Wassenaar de gebruikelijke belastingen afgedragen.

Om enige indruk te geven van de inkomsten van een ambachtsheer volgen hierna de lenen van Dirk van Wassenaar, die hij in Barendrecht te leen hield van de grafelijkheid van Holland. Deze Dirk van Wassenaar huwde de kleindochter van Jan heren Gillis, die op 17 mei 1321 Oost-Barendrecht kocht. Hierdoor kwam Oost-Barendrecht aan het Huis van Wassenaar.

Anno 1361 op "onsere vrouwen avont nativitatis" (7 september 1361) verheelt Dirk van Wassenaar, als man en als voogd van zijn vrouw Machtilda Gillis D^r. de lenen.

In een kopie van folio 71 van een register bestaande uit 78 bladen komen de volgende goederen voor, die Dirk van Wassenaar in Barendrecht had liggen:

- Item die corenthijenden in Barendrecht die vercoopt men als heer Daniel sijn thijenden vercoopt ofte des sondaechs daer nae te betaelen tot bamiste een iaer daer naestcomende
- Item die smalthijenden in Barendrecht vercoopt men sondaechs voor Meije te betaelen te Meij een iaer daer naestcomende
- Item de molen in Barendrecht verhuert men op onsere vrouwen Dach te lichtmiste te betaelen op onsere vrouwe dach te lichtmiste daer naestcomende
- Item de sluijse van Barendrecht verhuert men te Meije te betaelen opten meijdach daer naestcomende
- Item dat verval vanden Ambacht van Barendrecht verschijnt altoos te Meije
- Item in Barendrecht XIII gaerden lants gehuert Jan de Witte III fl groote t'siaers
- Item den oftdijck van Barendrecht
- Item de vijscherie ende vogelarie in Barendrecht

In onze omgeving was tot voor kort de gewoonte, dat de boerenarbeiders zich per 1 mei verhuurden bij de nieuwe boer. Uit bovenstaande blijkt, dat de maand mei reeds eeuwen geleden een speciale plaats innam onder de andere maanden.

J. Schop

NAAAR AANLEIDING VAN ... EEN PREDIKANTENJUBILEUM

Al enige tijd was het artikel van de heer Blinde in portefeuille van de redactie. Men kan zich afvragen of het, zoals het thans integraal is afgedrukt, niet "mosterd na de maaltijd" is.

De vorig najaar bestaande onzekerheid omtrent al of niet spoedig te verwachten emeritaat van dominee Bouwen, enerzijds, en de actualiteit van andere bijdragen, anderzijds, leidden ertoe (nog) niet tot plaatsing te besluiten. Zo'n actualiteit gold bijv. in elk geval de herinnering aan de Watersnood 1953, opgenomen in het vorige Contactblad.

Nu ds. Bouwen per 1 januari 1983 emeritaat is verleend menen schrijver en redactie dat publikatie thans, ook als is de inhoud niet op zijn afscheid toegesneden, zeker op zijn plaats is. Hij stond tot dan in de lange traditie van predikanten die de Hervormde Gemeente van Barendrecht dienden.

Leest U het als een hommage aan hem en aan die vele anderen, die in de loop der eeuwen als herder en leraar in en rondom de Dorpskerk van Barendrecht hun ambt vervulden.

De Redactie

XX^{XX}
XX^{XX}

Dat in september 1982 het feit werd herdacht dat ds. B.C. Bouwen, Nederlands Hervormd predikant, 25 jaar in Barendrecht "stond", is aanleiding tot een opsomming van onderstaande namen van enkele zijner voorgangers (in dubbele betekenis) die ook 25 jaar en langer alhier herder en leraar waren.

We stappen daartoe eerst 122 jaren terug in de tijd. Het was nl. op 20-12-1860 dat ds. Wilhelmus van Gulpen herdacht dat hij 25 jaar daarvoor intrede deed als predikant van de N.H. gemeente van Oost- en West-Barendrecht.

In de vroege morgen van 20-12-1860 ontving ds. Van Gulpen van de kerkeraad twee "wigtige" geschenken, zijnde een fraai bewerkte zilveren inktkoker en een zilveren sigaardrager, alsmede een zilveren tafelschel. Tevens werd hem door de gemeenteraad, ook uit naam van notaris J. de Raadt, een etui aangeboden, waarin vier stuks, even smaakvol als rijk versierd tafeleredschap van zilver waren vervat. Zeer velen, waaronder de burgemeester, kwamen hem gelukwensen, ook de rentmeester der heerlijkheid, die hem namens de ambachtsheer, de weledele heer H. de Kat, een keurige gravure in fraaie lijst overhandigde. Zelfs kreeg hij nog een geschenk in zilver van iemand die niet tot zijn belijdenis behoorde. 's Morgens reeds werd hij op de kindercatechisatie door enig knapen en meisjes begroet. 's Avonds was de pastorie bevolkt door de gehele kerkeraad, de gemeenteraad, de rentmeester, enz., allen vergezeld van hun vrouwen.

De zondag daarop hield ds. Van Gulpen een gedachtenisrede voor een grote schare mensen, waaronder elf predikanten. Met warme geestdrift werd deze rede, waarin de predikant Jezus Christus aan de gemeente voorstelde als de enige grondslag van de Kerk, die naar Zijn naam genoemd was, uitgesproken. En hij eindigde met dank aan God, die hem deze dag deed beleven in bezit van zijn gade, twee zonen en een dochter.

Ds. Van Gulpen was 20 december 1835 door zijn oom, ds. J.L. Nijhoff van Gouda, in de dorpskerk bevestigd. Hij kwam van 's-Gravenpolder waar hij maar 2½ jaar heeft gestaan, daarvoor was hij hulpprediker op Schokland van november 1832 tot april 1833. Ds. Van Gulpen is te Druten geboren d.d. 15 oktober 1806 als zoon van ds. Theodorus Martinus van Gulpen. In totaal was hij te Barendrecht 34 jaren predikant; op 16 december 1869, 63 jaar oud, is hij alhier overleden. Zijn laatste rustplaats vond hij achter de preekstoel, buiten de kerkmuur, op het kerkhof. Zijn grafsteen is tijdens de restauratie van 1960-1962 daar zwaar beschadigd weggehaald en ligt nu vóór de preekstoel, binnen het liturgisch centrum.

De beide 25-jarige perioden, die van ds. Bouwen - 1957-1982 - en die van ds. Van Gulpen - 1835-1860 - zijn niet te vergelijken. Toch ligt er één verband dat waard is genoemd te worden. Ds. Bouwen mag het genoegen smaken dat, mede door zijn inspanning, er samensprekingen en kanselruil tot stand zijn gekomen tussen Hervormden en Gereformeerden. De periode van ds. Van Gulpen kenmerkte zich juist door het feit dat toen de eerste Gereformeerden zich gingen manifesteren en een eigen kerk institueerden, nl. de Christelijke Afgescheiden Gemeente, die later opging in de Gereformeerde Kerk. Voor ds. Van Gulpen toen een verdrietige zaak, dat enkelen een andere weg insloegen, voor ds. Bouwen nu een plezierige zaak, dat beide kerken nu weer "samen op weg" zijn.

Ambtsjubilea van predikanten werden in vroeger tijd waarschijnlijk minder herdacht dan tegenwoordig.

Van ds. Jacobus Mooyen, die hier 44 jaren predikant was, van 25 mei 1786 tot 5 mei 1830, is nl. geen herdenkingsdienst of jubileumfeest bekend. Wel herdacht hij zelf in de morgendienst van 3 december 1820 zijn 45-jarig ambt als predikant. Hij was nl. in Aalburg als kandidaat bevestigd op 2 december 1775 en kwam vandaar naar Barendrecht op 25 mei 1786. Hij is geboren te Harderwijk in 1750 als zoon van Jan Mooyen, burgemeester aldaar. Op de leeftijd van tachtig jaar, nog steeds zijn ambt vervullend, is ds. Mooyen alhier op 5 mei 1830 overleden.

Nog verder terug in de tijd komen we ds. Gerardus Aemilius (van Amerongen) tegen. Deze predikant heeft hier, op vier maanden na, vijftig jaren gestaan. Ds. Gerardus Aemilius is op 14 december 1721 te Barendrecht bevestigd door ds. J. de Ridder van Heerjansdam. Hij is geboren te Barendrecht op 21 augustus 1695 als zoon van ds. Egbertus Aemilius (van Amerongen) en hij huwt te Barendrecht op 24 april 1725 met Catherina Susanna Groen, geboren te Heerjansdam, dochter van ds. Johannes Groen. Deze periode kenmerkte zich door zijn armoede, iedereen had toen gebrek aan levensmiddelen; grote plasregens en overstromingen en zeer strenge winters zijn daar debet aan. Het busje aan het huis van de armmeester, waar een ieder die dat wilde iets kon indoen voor de armen, gaf ook weinig soulaas. Wanneer ds. Aemilius hier 25 jaar predikant is, hangt het busje al drie jaren aan zijn woning, de opbrengst was toen voor de voorzanger. Eens per jaar werd het geleege en dan zaten er bijv. in: 1 gulden, 1 stuiver en 1 penning. Dat was dan het jaarloon van de voorzanger. Een 25-jarig ambtsjubileum voor de predikant zal wel niet gevierd zijn in 1746. Op 29 augustus 1771, tot dan toe zijn ambt vervullende, op de leeftijd van 76 jaren en acht dagen, overlijdt hij alhier. Hij is in de kerk begraven. Zijn vrouw was reeds op 4 februari 1728 overleden. Bekend is dat één van zijn twee zoons ook predikant is geworden en in Poederooyen heeft gestaan.

De achternaam Van Amerongen, staat tussen haakjes. De vader van ds. Aemilius kwam van Amerongen naar Barendrecht. In diverse stukken, die later door derden zijn opgetekend, noemt men beiden: Van Amerongen. De zoon achter noemt zich alleen Aemilius, op zijn grafsteen komt de naam Van Amerongen ook niet voor.

De vader van ds. G. Aemilius, ds. Egbertus Aemilius (van Amerongen) heeft hier ook lange tijd gestaan, nl. 46 jaren. Deze predikant is te Leiden geboren op 28 februari 1642, werd als kandidaat bevestigd te Barendrecht in 1675, komende van Amerongen en is op 17 juli 1721 met emeritaat gegaan wegens "menigvuldige zwakheden en hoge ouderdom", hij was toen 79 jaren oud. Na zijn emeritaat vestigde hij zich te Leiden, alwaar hij zich als student liet inschrijven. Binnen het jaar echter, op 7 oktober 1722, is hij aldaar overleden.

De volgende predikant die te Barendrecht langer dan 25 jaar heeft gestaan, is ds. David Lodewijck, ook wel genoemd Lowichius en David Aegisii à Louwick. Deze kwam hier als kandidaat, werd op 5 januari 1610 geëxamineerd en op 29 januari 1610 bevestigd. Hij heeft alhier 33 jaren gepreekt en is in 1643 overleden en voor de preekstoel begraven.

Tot slot: ds. D.J. de Reus, heden emeritus-predikant, woonachtig in Borne, heeft hier 27 jaren gestaan, van 31 juli 1949 tot 29 augustus 1976.

Gegevens zijn ontleend aan: Geschiedenis der Nederlands Hervormde Kerk van Barendrecht, door C.D. v.d. Hoek (niet uitgegeven).

